Πρὸς Ἐφεσίους

- Παύλος, ἀπόστολος Ἰησού χριστού διὰ θελήματος θεού, τοῖς ἁγίοις 1 τοῖς οὖσιν ἐν Ἐφέσω καὶ πιστοῖς ἐν χριστῷ Ἰησού: χάρις ὑμῖν 2 καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεού πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησού χριστού.
- Εύλογητὸς² ὁ θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, ὁ 3 εὐλογήσας³ ἡμᾶς ἐν πάσῃ εὐλογίᾳ⁴ πνευματικῆ⁵ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις⁶ ἐν χριστῷ: καθὼς ἐξελέξατο⁻ ἡμᾶς ἐν αὐτῷ προ⁶ 4 καταβολῆς³ κόσμου, εἶναι ἡμᾶς ἀγίους καὶ ἀμώμους¹⁰ κατενώπιον¹¹ αὐτοῦ ἐν ἀγάπῃ, προορίσας¹² ἡμᾶς εἰς υἰοθεσίαν¹³ 5 διὰ Ἰησοῦ χριστοῦ εἰς αὐτόν, κατὰ τὴν εὐδοκίαν¹⁴ τοῦ θελήματος αὐτοῦ, εἰς ἔπαινον¹⁵ δόξης τῆς χάριτος αὐτοῦ, ἐν ῇ ἐχαρίτωσεν¹⁶ 6 ἡμᾶς ἐν τῷ ἡγαπημένῳ: ἐν ῷ ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν¹⁻ διὰ τοῦ 7 αἴματος αὐτοῦ, τὴν ἄφεσιν¹⁵ τῶν παραπτωμάτων,¹⁰ κατὰ τὸν πλοῦτον²⁰ τῆς χάριτος αὐτοῦ, ἦς ἐπερίσσευσεν²¹ εἰς ἡμᾶς ἐν πάσῃ 8 σοφίᾳ καὶ φρονήσει,²² γνωρίσας²³ ἡμῖν τὸ μυστήριον²⁴ τοῦ 9 θελήματος αὐτοῦ, κατὰ τὴν εὐδοκίαν¹⁴ αὐτοῦ, ἢν προέθετο²⁵ ἐν

¹*Εφεσος, ου, ἡ, Ephesus. ² εὐλογητός, well spoken of, blessed. ³ εὐλογέω, bless. ⁴ εὐλογία, ας, ἡ, blessing, adulation. ⁵ πνευματικός, spiritual. ⁶ ἐπουράνιος, heavenly, celestial. ⁷ ἐκλέγομαι, choose, elect. ⁸ πρό, before (gen), before. ⁹ καταβολή, ῆς, ἡ, foundation, depositing. ¹⁰ ἄμωμος, without blemish, blameless. ¹¹ κατενώπιον, before, in the presence of (gen). ¹² προορίζω, predetermine, foreordain. ¹³ υἱοθεσία, ας, ἡ, adoption. ¹⁴ εὐδοκία, ας, ἡ, good pleasure, good-will. ¹⁵ ἔπαινος, ου, ὁ, praise, commendation. ¹⁶ χαριτόω, bestow favor on, favor highly. ¹⁷ ἀπολύτρωσις, εως, ἡ, redemption, deliverance. ¹⁸ ἄφεσις, εως, ἡ, release, forgiveness. ¹⁹ παράπτωμα, τος, τό, trespass, falling away. ²⁰ πλοῦτος, ου, ὁ, wealth, riches. ²¹ περισσεύω, abound, be rich. ²² φρόνησις, εως, ἡ, way of thinking, insight. ²³ γνωρίζω, make known, declare. ²⁴ μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ²⁵ προτίθεμαι, purpose, design beforehand.

Πρὸς Ἐφεσίους 1:10 Byzantine NT

αὐτῷ εἰς οἰκονομίαν¹ τοῦ πληρώματος² τῶν καιρῶν, 10 ἀνακεφαλαιώσασθαι³ τὰ πάντα ἐν τῷ χριστῷ, τὰ ἐπὶ τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς: ἐν αὐτῷ, ἐν ῷ καὶ ἐκληρώθημεν⁴ 11 προορισθέντες⁵ κατὰ πρόθεσιν⁶ τοῦ τὰ πάντα ἐνεργοῦντος⁻ κατὰ τὴν βουλὴνⁿ τοῦ θελήματος αὐτοῦ, εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς εἰς ἔπαινονⁿ 12 δόξης αὐτοῦ, τοὺς προηλπικότας¹⁰ ἐν τῷ χριστῷ: ἐν ῷ καὶ ὑμεῖς, 13 ἀκούσαντες τὸν λόγον τῆς ἀληθείας, τὸ εὐαγγέλιον τῆς σωτηρίας ὑμῶν, ἐν ῷ καὶ πιστεύσαντες ἐσφραγίσθητε¹² τῷ πνεύματι τῆς ἐπαγγελίας τῷ ἀγίῳ, ὅς ἐστιν ἀρραβὼν¹³ τῆς κληρονομίας¹⁴ ἡμῶν, 14 εἰς ἀπολύτρωσιν¹⁵ τῆς περιποιήσεως,¹6 εἰς ἔπαινον⁰ τῆς δόξης αὐτοῦ.

Διὰ τοῦτο κὰγώ, ἀκούσας τὴν καθ' ὑμᾶς πίστιν ἐν τῷ κυρίῳ Ἰησοῦ 15 καὶ τὴν ἀγάπην τὴν εἰς πάντας τοὺς ἁγίους, οὐ παύομαι 16 εὐχαριστῶν ὑπὲρ ὑμῶν, μνείαν ὑμῶν ποιούμενος ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου: ἵνα ὁ θεὸς τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, ὁ 17 πατὴρ τῆς δόξης, δῷη ὑμῖν πνεῦμα σοφίας καὶ ἀποκαλύψεως, ἐν ἐπιγνώσει αὐτοῦ: πεφωτισμένους τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς 18

¹ οἰκονομία, ας, ἡ, stewardship, administration. ² πλήρωμα, τος, τό, fullness, fulfillment. ³ ἀνακεφαλαιόω, sum up, recapitulate. ⁴ κληρόω, appoint by lot, obtain an inheritance. ⁵ προορίζω, predetermine, foreordain. ⁶ πρόθεσις, εως, ἡ, setting forth, purpose. ⁻ ἐνεργέω, work, effect. ⁶ βουλή, ῆς, ἡ, counsel, purpose. ⁶ ἔπαινος, ου, ὁ, praise, commendation. ¹⁰ προελπίζω, hope before, be the first to hope. ¹¹ σωτηρία, ας, ἡ, salvation, deliverance. ¹² σφραγίζω, seal, set a seal upon. ¹³ ἀρραβών, ῶνος, ὁ, earnest, pledge. ¹⁴ κληρονομία, ας, ἡ, inheritance. ¹⁵ ἀπολύτρωσις, εως, ἡ, redemption, deliverance. ¹⁶ περιποίησις, εως, ἡ, preservation, acquisition. ¹⁻ παύω, cause to cease. ¹² εὐχαριστέω, give thanks, thank. ¹⁰ μνεία, ας, ἡ, remembrance, mention. ²⁰ προσευχή, ῆς, ἡ, prayer, place for prayer. ²¹ ἀποκάλυψις, εως, ἡ, revelation, unveiling. ²² ἐπίγνωσις, εως, ἡ, knowledge, discernment. ²³ φωτίζω, give light, enlighten.

Byzantine NT Πρὸς Ἐφεσίους 1:19

καρδίας ύμῶν, εἰς τὸ εἰδέναι ὑμᾶς τίς ἐστιν ἡ ἐλπὶς τῆς κλήσεως¹ αὐτοῦ, καὶ τίς ὁ πλοῦτος² τῆς δόξης τῆς κληρονομίας³ αὐτοῦ ἐν τοῖς ἀγίοις, καὶ τί τὸ ὑπερβάλλον⁴ μέγεθος⁵ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ 19 εἰς ἡμᾶς τοὺς πιστεύοντας, κατὰ τὴν ἐνέργειαν⁶ τοῦ κράτους² τῆς ἰσχύος⁶ αὐτοῦ ἣν ἐνήργησεν² ἐν τῷ χριστῷ, ἐγείρας αὐτὸν ἐκ τῶν 20 νεκρῶν, καὶ ἐκάθισεν¹⁰ ἐν δεξιᾳ αὐτοῦ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις,¹¹ 21 ὑπεράνω¹² πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας καὶ δυνάμεως καὶ κυριότητος,¹³ καὶ παντὸς ὀνόματος ὀνομαζομένου¹⁴ οὐ μόνον ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ μέλλοντι: καὶ πάντα ὑπέταξεν¹5 22 ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ αὐτὸν ἔδωκεν κεφαλὴν ὑπὲρ πάντα τῆ ἐκκλησίᾳ, ἥτις ἐστὶν τὸ σῶμα αὐτοῦ, τὸ πλήρωμα¹⁶ τοῦ τὰ 23 πάντα ἐν πᾶσιν πληρουμένου.

Καὶ ὑμᾶς ὄντας νεκροὺς τοῖς παραπτώμασιν¹⁷ καὶ ταῖς ἁμαρτίαις, 2 ἐν αἷς ποτὲ¹⁸ περιεπατήσατε κατὰ τὸν αἰῶνα τοῦ κόσμου τούτου, κατὰ τὸν ἄρχοντα¹⁹ τῆς ἐξουσίας τοῦ ἀέρος,²⁰ τοῦ πνεύματος τοῦ νῦν ἐνεργοῦντος⁹ ἐν τοῖς υἰοῖς τῆς ἀπειθείας:²¹ ἐν οἷς καὶ ἡμεῖς 3 πάντες ἀνεστράφημέν²² ποτε¹⁸ ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις²³ τῆς σαρκὸς ἡμῶν, ποιοῦντες τὰ θελήματα τῆς σαρκὸς καὶ τῶν διανοιῶν,²⁴

¹ κλήσις, εως, ἡ, (divine) call, invitation. ² πλοῦτος, ου, ὁ, wealth, riches. ³ κληρονομία, ας, ἡ, inheritance. ⁴ ὑπερβάλλω, go beyond, surpass. ⁵ μέγεθος, ους, τό, size, greatness. ⁶ ἐνέργεια, ας, ἡ, operative power, working. ⁷ κράτος, ους, τό, power, dominion. ⁸ ἰσχύς, ὑος, ἡ, strength, power. ⁹ ἐνεργέω, work, effect. ¹⁰ καθίζω, seat, sit. ¹¹ ἐπουράνιος, heavenly, celestial. ¹² ὑπεράνω, high above (gen), far above. ¹³ κυριότης, ητος, ἡ, lordship, dominion. ¹⁴ ὀνομάζω, name, give a name to. ¹⁵ ὑποτάσσω, subject, put in subjection. ¹⁶ πλήρωμα, τος, τό, fullness, fulfillment. ¹⁷ παράπτωμα, τος, τό, trespass, falling away. ¹⁸ ποτέ, once, at some time. ¹⁹ ἄρχων, οντος, ὁ, ruler, prince. ²⁰ ἀήρ, ος, ὁ, air. ²¹ ἀπείθεια, ας, ἡ, disobedience, willful unbelief. ²² ἀναστρέφω, return, live. ²³ ἐπιθυμία, ας, ἡ, desire, passion. ²⁴ διάνοια, ας, ἡ, mind, understanding.

Πρὸς Ἐφεσίους 2:4
Byzantine NT

καὶ ἡμεν τέκνα φύσει¹ ὀργῆς,² ὡς καὶ οἱ λοιποί: ὁ δὲ θεός, 4 πλούσιος³ ὢν ἐν ἐλέει,⁴ διὰ τὴν πολλὴν ἀγάπην αὐτοῦ ἣν ἡγάπησεν ἡμᾶς, καὶ ὄντας ἡμᾶς νεκροὺς τοῖς παραπτώμασιν⁵ 5 συνεζωοποίησεν⁴ τῷ χριστῷ – χάριτί ἐστε σεσωσμένοι – καὶ 6 συνήγειρεν,⁻ καὶ συνεκάθισεν⁵ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις² ἐν χριστῷ Ἰησοῦ: ἴνα ἐνδείξηται¹⁰ ἐν τοῖς αἰῶσιν τοῖς ἐπερχομένοις¹¹ τὸν 7 ὑπερβάλλοντα¹² πλοῦτον¹³ τῆς χάριτος αὐτοῦ ἐν χρηστότητι¹⁴ ἐφ' ἡμᾶς ἐν χριστῷ Ἰησοῦ: τῆ γὰρ χάριτί ἐστε σεσωσμένοι διὰ τῆς 8 πίστεως, καὶ τοῦτο οὐκ ἐξ ὑμῶν: θεοῦ τὸ δῶρον:¹⁵ οὐκ ἐξ ἔργων, 9 ἴνα μή τις καυχήσηται.¹⁶ Αὐτοῦ γάρ ἐσμεν ποίημα,¹⁻ κτισθέντες¹⁵ ἐν χριστῷ Ἰησοῦ ἐπὶ ἔργοις ἀγαθοῖς, οἷς προητοίμασεν¹⁰ ὁ θεός, ἵνα ἐν αὐτοῖς περιπατήσωμεν.

Διὸ μνημονεύετε²⁰ ὅτι ὑμεῖς ποτὲ²¹ τὰ ἔθνη ἐν σαρκί, οἱ λεγόμενοι 11 ἀκροβυστία²² ὑπὸ τῆς λεγομένης περιτομῆς²³ ἐν σαρκὶ χειροποιήτου,²⁴ ὅτι ἦτε ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ χωρὶς²⁵ χριστοῦ, 12 ἀπηλλοτριωμένοι²⁶ τῆς πολιτείας²⁷ τοῦ Ἰσραήλ, καὶ ξένοι²⁸ τῶν διαθηκῶν²⁹ τῆς ἐπαγγελίας, ἐλπίδα μὴ ἔχοντες, καὶ ἄθεοι³⁰ ἐν τῷ

4

¹ φύσις, εως, ή, nature, inherent nature. ² ὀργή, ῆς, ἡ, wrath, anger. ³ πλούσιος, rich. ⁴ ἔλεος, ους, ὁ, pity, mercy. ⁵ παράπτωμα, τος, τό, trespass, falling away. ⁶ συζωοποιέω, make alive together with someone. ⁷ συνεγείρω, raise up with, raise along with. ⁸ συγκαθίζω, cause to sit down together. ⁹ ἐπουράνιος, heavenly, celestial. ¹⁰ ἐνδείκνυμι, show forth, show. ¹¹ ἐπέρχομαι, come to or upon, approach. ¹² ὑπερβάλλω, go beyond, surpass. ¹³ πλοῦτος, ου, ὁ, wealth, riches. ¹⁴ χρηστότης, ητος, ἡ, goodness, kindness. ¹⁵ δῶρον, ου, τό, gift, present. ¹⁶ καυχάομαι, boast, glory. ¹⁷ ποίημα, τος, τό, work, creation. ¹⁸ κτίζω, create, form. ¹⁹ προετοιμάζω, prepare beforehand, predestine. ²⁰ μνημονεύω, remember, make mention of. ²¹ ποτέ, once, at some time. ²² ἀκροβυστία, ας, ἡ, uncircumcision, foreskin. ²³ περιτομή, ῆς, ἡ, circumcision. ²⁴ χειροποίητος, made by hand, done or made with hands. ²⁵ χωρίς, separate, apart from (gen). ²⁶ ἀπαλλοτριόσμαι, alienate, estrange. ²⁷ πολιτεία, ας, ἡ, citizenship, citizen body. ²⁸ ξένος, strange, stranger. ²⁹ διαθήκη, ης, ἡ, covenant, will. ³⁰ ἄθεος, without God, godless.

Byzantine NT Πρὸς Ἐφεσίους 2:13

κόσμω. Νυνὶ δὲ ἐν χριστῷ Ἰησοῦ ὑμεῖς οἱ ποτὲ ὄντες μακρὰν 13 έγγὺς έγενήθητε ἐν τῷ αἴματι τοῦ χριστοῦ. Αὐτὸς γάρ ἐστιν ἡ 14εἰρήνη ἡμῶν, ὁ ποιήσας τὰ ἀμφότερα εν, καὶ τὸ μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ ^{7} λύσας, ^{8} τὴν ἔχθραν ^{9} ἐν τῆ σαρκὶ αὐτοῦ, τὸν νόμον τῶν 15 έντολῶν ἐν δόγμασιν, ^{10} καταργήσας: ^{11} ἴνα τοὺς δύο κτίση ^{12} ἐν έαυτῷ εἰς ἕνα καινὸν $^{^{13}}$ ἄνθρωπον, ποιῶν εἰρήνην, καὶ ^{16} ἀποκαταλλάξη ^{14} τοὺς ἀμφοτέρους ^{5} ἐν ἑνὶ σώματι τῷ θεῷ διὰ τοῦ σταυροῦ, ^{15} ἀποκτείνας τὴν ἔχθραν ^{9} ἐν αὐτῷ: καὶ ἐλθών 17εὐηγγελίσατο εἰρήνην ὑμῖν τοῖς μακρὰν³ καὶ τοῖς ἐγγύς: ὅτι δι' 18 αὐτοῦ ἔχομεν τὴν προσαγωγὴν¹6 οἱ ἀμφότεροι ἐν ἑνὶ πνεύματι πρὸς τὸν πατέρα. Ἄρα ^{17} οὖν οὐκέτι ^{18} ἐστὲ ξένοι ^{19} καὶ πάροικοι, ^{20} 19 άλλὰ συμπολίται ^{21} τῶν άγίων καὶ οἰκεῖοι ^{22} τοῦ θεοῦ, 20 ἐποικοδομηθέντες ^{23} ἐπὶ τῷ θεμελί ^{24} τῶν ἀποστόλων καὶ προφητών, ὄντος ἀκρογωνιαίου ^{25} αὐτοῦ Ἰησοῦ χριστοῦ, ἐν ὧ 21πᾶσα οἰκοδομή ^{26} συναρμολογουμένη ^{27} αὔξει ^{28} εἰς ναὸν ^{29} ἄγιον ἐν κυρίω, ἐν ὧ καὶ ὑμεῖς συνοικοδομεῖσθε ^{30} εἰς κατοικητήριον ^{31} τοῦ 22 θεοῦ ἐν πνεύματι.

¹νυνί, now, already. ²ποτέ, once, at some time. ³μακράν, far away. ⁴ἐγγύς, near. ⁵ἀμφότεροι, both, both of two. ⁶μεσότοιχον, ου, τό, middle wall, dividing wall. ⁷ φραγμός, οῦ, ὁ, wall, fence. ⁸λύω, untie, loose. ⁹ἔχθρα, ας, ἡ, enmity, hostility. ¹⁰δόγμα, τος, τό, a public decree, ordinance. ¹¹καταργέω, make ineffective, abolish. ¹²κτίζω, create, form. ¹³ καινός, new, fresh. ¹⁴ἀποκαταλλάσσω, reconcile. ¹⁵ σταυρός, οῦ, ὁ, cross. ¹⁶προσαγωγή, ῆς, ἡ, access, approach. ¹⁷ ἄρα, so, then. ¹⁸οὐκέτι, no longer, no more. ¹⁹ξένος, strange, stranger. ²⁰πάροικος, ου, ὁ, alien, stranger. ²¹συμπολίτης, ου, ὁ, fellow citizen. ²²οἰκεῖος, ου, ὁ, household, members of the household. ²³ἐποικοδομέω, build upon, build upon a foundation. ²⁴θεμέλιος, ου, ὁ, foundation. ²⁵ἀκρογωνιαῖος, corner, cornerstone. ²⁶οἰκοδομή, ῆς, ἡ, building, edification. ²⁷συναρμολογέω, fit together. ²⁸αὐξάνω, cause to grow, increase. ²⁹ναός, οῦ, ὁ, temple, shrine. ³⁰συνοικοδομέω, build up together. ³¹κατοικητήριον, ου, τό, dwelling, dwelling-place.

Πρὸς Ἐφεσίους 3:2 Byzantine NT

Τούτου χάριν ἐγὼ Παῦλος ὁ δέσμιος τοῦ χριστοῦ Ἰησοῦ ὑπὲρ 3 ύμῶν τῶν ἐθνῶν, εἴγε ^{3} ἡκούσατε τὴν οἰκονομίαν ^{4} τῆς γάριτος τοῦ 2θεοῦ τῆς δοθείσης μοι εἰς ὑμᾶς, ὅτι κατὰ ἀποκάλυψιν᾽ ἐγνώρισέν 3 μοι τὸ μυστήριον, καθώς προέγραψα ἐν ὀλίγω, πρὸς ὁ δύνασθε 4 άναγινώσκοντες ^{10} νοῆσαι ^{11} τὴν σύνεσίν ^{12} μου ἐν τῷ μυστηρί ω^{7} τοῦ χριστοῦ: δ ἐτέραις γενεαῖς οὐκ ἐγνωρίσθη τοῖς υἱοῖς τῶν 5 ἀνθρώπων, ώς νῦν ἀπεκαλύφθη¹⁴ τοῖς ἁγίοις ἀποστόλοις αὐτοῦ καὶ προφήταις ἐν πνεύματι: εἶναι τὰ ἔθνη συγκληρονόμα¹⁵ καὶ 6 σύσσωμα $^{^{16}}$ καὶ συμμέτοχα $^{^{17}}$ τῆς ἐπαγγελίας αὐτοῦ ἐν τῷ χριστῷ, διὰ τοῦ εὐαγγελίου, οὖ ἐγενόμην διάκονος $^{^{18}}$ κατὰ τὴν δωρεὰν $^{^{19}}$ $\, 7\,$ τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ, τὴν δοθεῖσάν μοι κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς δυνάμεως αὐτοῦ. Ἐμοὶ τῷ ἐλαχιστοτέρ $\wp^{^{21}}$ πάντων ἁγίων ἐδόθη ἡ 8 χάρις αὕτη, ἐν τοῖς ἔθνεσιν εὐαγγελίσασθαι τὸν ἀνεξιχνίαστον 22 πλοῦτον ^{23} τοῦ χριστοῦ, καὶ φωτίσαι ^{24} πάντας τίς ἡ οἰκονομία ^{4} 9 τοῦ μυστηρίου τοῦ ἀποκεκρυμμένου ἐς ἀπὸ τῶν αἰώνων ἐν τῷ θεῷ τῷ τὰ πάντα κτίσαντι ^{26} διὰ Ἰησοῦ χριστοῦ, ἵνα γνωρισθῆ ^{6} 10 νῦν ταῖς ἀρχαῖς καὶ ταῖς ἐξουσίαις ἐν τοῖς ἐπουρανίοις²⁷ διὰ τῆς ἐκκλησίας ἡ πολυποίκιλος ^{28} σοφία τοῦ θεοῦ, κατὰ πρόθεσιν ^{29} 11

¹ χάριν, in favor of, for the pleasure of. ² δέσμιος, ου, ό, prisoner, one bound. ³ εἴγε, if indeed, seeing that. ⁴ οἰκονομία, ας, ἡ, stewardship, administration. ⁵ ἀποκάλυψις, εως, ἡ, revelation, unveiling. ⁶ γνωρίζω, make known, declare. ⁷ μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ⁸ προγράφω, write before, write previously. ⁹ ὁλίγος, little, few. ¹⁰ ἀναγινώσκω, read. ¹¹ νοέω, understand, consider. ¹² σύνεσις, εως, ἡ, understanding, insight. ¹³ γενεά, ᾶς, ἡ, generation. ¹⁴ ἀποκαλύπτω, reveal, uncover. ¹⁵ συγκληρονόμος, fellow heir, joint heir. ¹⁶ σύσσωμος, of the same body. ¹⁷ συμμέτοχος, sharing with, partaking with. ¹⁸ διάκονος, ου, ὁ, minister, deacon. ¹⁹ δωρεά, ᾶς, ἡ, gift, free gift. ²⁰ ἐνέργεια, ας, ἡ, operative power, working. ²¹ ἐλαχιστότερος, smallest, least important. ²² ἀνεξιχνίαστος, inscrutable, incomprehensible. ²³ πλοῦτος, ου, ὁ, wealth, riches. ²⁴ φωτίζω, give light, enlighten. ²⁵ ἀποκρύπτω, hide, conceal. ²⁶ κτίζω, create, form. ²⁷ ἐπουράνιος, heavenly, celestial. ²⁸ πολυποίκιλος, many-sided, manifold. ²⁹ πρόθεσις, εως, ἡ, setting forth, purpose.

Byzantine NT Πρὸς Ἐφεσίους 3:12

τῶν αἰώνων ἣν ἐποίησεν ἐν χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν: ἐν ῷ 12 ἔχομεν τὴν παρρησίαν¹ καὶ τὴν προσαγωγὴν² ἐν πεποιθήσει³ διὰ τῆς πίστεως αὐτοῦ. Διὸ αἰτοῦμαι μὴ ἐκκακεῖν⁴ ἐν ταῖς θλίψεσίν⁵ 13 μου ὑπὲρ ὑμῶν, ἥτις ἐστὶν δόξα ὑμῶν.

Τούτου χάριν κάμπτω τὰ γόνατά μου πρὸς τὸν πατέρα τοῦ 14 κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, ἐξ οὖ πᾶσα πατριὰ ἐν οὐρανοῖς καὶ 15 ἐπὶ γῆς ὀνομάζεται, το ἵνα δώη ὑμῖν, κατὰ τὸν πλοῦτον της δόξης 16 αὐτοῦ, δυνάμει κραταιωθῆναι λοὶ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ εἰς τὸν ἔσω ἀνθρωπον, κατοικῆσαι τὸν χριστὸν διὰ τῆς πίστεως ἐν 17 ταῖς καρδίαις ὑμῶν: ἐν ἀγάπῃ ἐρριζωμένοι καὶ τεθεμελιωμένοι τὸν ἀνα ἐξισχύσητε καταλαβέσθαι τὸν πᾶσιν τοῖς ἀγίοις τί τὸ πλάτος καὶ μῆκος καὶ βάθος καὶ ὕψος, γνῶναί τε τὴν 19 ὑπερβάλλουσαν τῆς γνώσεως ἀν ἀγάπην τοῦ χριστοῦ, ἵνα πληρωθῆτε εἰς πᾶν τὸ πλήρωμα τοῦ θεοῦ.

Τῷ δὲ δυναμένῳ ὑπὲρ πάντα ποιῆσαι ὑπὲρ ἐκπερισσοῦ ὧν 20 αἰτούμεθα ἢ νοοῦμεν, ε κατὰ τὴν δύναμιν τὴν ἐνεργουμένην ε ἀν ἡμῖν, αὐτῷ ἡ δόξα ἐν τῆ ἐκκλησίᾳ ἐν χριστῷ Ἰησοῦ, εἰς πάσας 21

¹παρρησία, ας, ἡ, boldness, confidence. ²προσαγωγή, ῆς, ἡ, access, approach. ³πεποίθησις, εως, ἡ, confidence, trust. ⁴ἐκκακέω, am faint, am weary. ⁵θλῖψις, εως, ἡ, tribulation, persecution. ⁶χάριν, in favor of, for the pleasure of. ⁷κάμπτω, bend, bow. ⁸γόνυ, ατος, τό, knee. ⁹πατριά, ᾶς, ἡ, lineage, family. ¹⁰ὀνομάζω, name, give a name to. ¹¹πλοῦτος, ου, ὁ, wealth, riches. ¹²κραταιόω, strengthen, confirm. ¹³ἔσω, within, inside. ¹⁴κατοικέω, inhabit, dwell. ¹⁵ρίζόω, root, fix by the root. ¹⁶θεμελιόω, lay a foundation, found. ¹⁷ἐξισχύω, be able, be strong enough. ¹⁸καταλαμβάνω, overtake, apprehend. ¹⁹πλάτος, ους, τό, breadth, width. ²⁰μῆκος, ους, τό, length. ²¹βάθος, ους, τό, depth, deep. ²² ὕψος, ους, τό, height, heaven. ²³ὑπερβάλλω, go beyond, surpass. ²⁴γνῶσις, εως, ἡ, wisdom, knowledge. ²⁵πλήρωμα, τος, τό, fullness, fulfillment. ²⁶νοέω, understand, consider. ²⁷ἐνεργέω, work, effect.

Πρὸς Ἐφεσίους 4:2 Byzantine NT

τὰς γενεὰς τοῦ αἰῶνος τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς ἐγώ, ὁ δέσμιος ἐν κυρίω, ἀξίως περιπατῆσαι $\mathbf{4}$ τῆς κλήσεως ής ἐκλήθητε, μετὰ πάσης ταπεινοφροσύνης καὶ 2 πραότητος, μετὰ μακροθυμίας, άνεχόμενοι άλλήλων ἐν ἀγάπῃ, σπουδάζοντες τηρεῖν τὴν ἑνότητα τοῦ πνεύματος ἐν τῷ 3συνδέσμω της εἰρήνης. Έν σῶμα καὶ εν πνεῦμα, καθώς καὶ 4 έκλήθητε ἐν μιᾳ ἐλπίδι τῆς κλήσεως τρων: εἶς κύριος, μία 5 πίστις, εν βάπτισμα, 2 είς θεὸς καὶ πατὴρ πάντων, ὁ ἐπὶ πάντων, 6 καὶ διὰ πάντων, καὶ ἐν πᾶσιν ἡμῖν. Ένὶ δὲ ἑκάστῳ ἡμῶν ἐδόθη ἡ 7 χάρις κατὰ τὸ μέτρον ^{13} τῆς δωρεᾶς ^{14} τοῦ χριστοῦ. Διὸ λέγει, 8Άναβὰς εἰς ὕψος ^{15} ἠχμαλώτευσεν ^{16} αἰχμαλωσίαν, ^{17} καὶ ἔδωκεν δόματα 18 τοῖς ἀνθρώποις. Τὸ δέ, ἀνέβη, τί ἐστιν εἰ μὴ ὅτι καὶ 9 κατέβη πρῶτον εἰς τὰ κατώτερα 19 μέρη 20 τῆς γῆς; Ὁ καταβάς, 10 αὐτός ἐστιν καὶ ὁ ἀναβὰς ὑπεράνω21 πάντων τῶν οὐρανῶν, ἵνα πληρώση τὰ πάντα. Καὶ αὐτὸς ἔδωκεν τοὺς μὲν ἀποστόλους, 11 τούς δὲ προφήτας, τοὺς δὲ εὐαγγελιστάς, 22 τοὺς δὲ ποιμένας 23 καὶ διδασκάλους, πρὸς τὸν καταρτισμὸν ^{24} τῶν ἁγίων, εἰς ἔργον 12

¹ γενεά, ᾶς, ἡ, generation. ² δέσμιος, ου, ὁ, prisoner, one bound. ³ ἀξίως, worthily, in a manner worthy of. ⁴ κλῆσις, εως, ἡ, (divine) call, invitation. ⁵ ταπεινοφροσύνη, ης, ἡ, lowliness of mind, humility. ⁶ πραΰτης, mildness, gentleness. ⁷ μακροθυμία, ας, ἡ, long-suffering, patience. ⁸ ἀνέχομαι, endure, bear with. ⁹ σπουδάζω, hasten, be eager. ¹⁰ ἐνότης, ητος, ἡ, oneness, unity. ¹¹ σύνδεσμος, ου, ὁ, bond, fetter. ¹² βάπτισμα, τος, τό, baptism, rite or ceremony of baptism. ¹³ μέτρον, ου, τό, measure, measuring rod. ¹⁴ δωρεά, ᾶς, ἡ, gift, free gift. ¹⁵ ΰψος, ους, τό, height, heaven. ¹⁶ αἰχμαλωτεύω, capture, lead captive. ¹⁷ αἰχμαλωσία, ας, ἡ, captivity, host of captives. ¹⁸ δόμα, τος, τό, present, gift. ¹⁹ κατώτερος, lower. ²⁰ μέρος, ους, τό, part, portion. ²¹ ὑπεράνω, high above (gen), far above. ²² εὐαγγελιστής, οῦ, ὁ, evangelist, bringer of good tidings. ²³ ποιμήν, ένος, ὁ, shepherd. ²⁴ καταρτισμός, οῦ, ὁ, equipment, equipping.

Byzantine NT Πρὸς Ἐφεσίους 4:13

διακονίας, εἰς οἰκοδομὴν τοῦ σώματος τοῦ χριστοῦ: μέχρι 13 καταντήσωμεν οἱ πάντες εἰς τὴν ἑνότητα τῆς πίστεως καὶ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ υἰοῦ τοῦ θεοῦ, εἰς ἄνδρα τέλειον, εἰς μέτρον ἡλικίας τοῦ πληρώματος τοῦ χριστοῦ: ἵνα μηκέτι τομεν 14 νήπιοι, κλυδωνιζόμενοι καὶ περιφερόμενοι παντὶ ἀνέμω τῆς διδασκαλίας, εν τῆ κυβεία των ἀνθρώπων, ἐν πανουργία πρὸς τὴν μεθοδείαν τῆς πλάνης: ἀληθεύοντες δὲ ἐν ἀγάπη 15 αὐξήσωμεν εἰς αὐτὸν τὰ πάντα, ὅς ἐστιν ἡ κεφαλή, ὁ χριστός, 16 ἐξ οἱ πᾶν τὸ σῶμα συναρμολογούμενον καὶ συμβιβαζόμενον διὰ πάσης ἀφῆς τῆς ἐπιχορηγίας, κατ ἐνέργειαν ἐν μέτρω ἐνὸς ἐκάστου μέρους, τὴν αὔξησιν τοῦ σώματος ποιεῖται εἰς οἰκοδομὴν ἑαυτοῦ ἐν ἀγάπη.

Τοῦτο οὖν λέγω καὶ μαρτύρομαι³⁰ ἐν κυρίῳ, μηκέτι¹¹ ὑμᾶς 17 περιπατεῖν, καθὼς καὶ τὰ λοιπὰ ἔθνη περιπατεῖ ἐν ματαιότητι³¹ τοῦ νοὸς³² αὐτῶν, ἐσκοτισμένοι³³ τῆ διανοίᾳ,³⁴ ὄντες 18 ἀπηλλοτριωμένοι³⁵ τῆς ζωῆς τοῦ θεοῦ διὰ τὴν ἄγνοιαν³⁶ τὴν

¹ διακονία, ας, ή, waiting at table, service. ² οἰκοδομή, ῆς, ἡ, building, edification. ³ μέχρι, until, as far as (gen). ⁴ καταντάω, come to, arrive. ⁵ ἐνότης, ητος, ἡ, oneness, unity. ⁶ ἐπίγνωσις, εως, ἡ, knowledge, discernment. ⁷ τέλειος, complete, perfect. ⁸ μέτρον, ου, τό, measure, measuring rod. ⁹ ἡλικία, ας, ἡ, maturity, age. ¹⁰ πλήρωμα, τος, τό, fullness, fulfillment. ¹¹ μηκέτι, no longer. ¹² νήπιος, infant, child. ¹³ κλυδωνίζομαι, be tossed here and there by waves. ¹⁴ περιφέρω, carry about, carry around. ¹⁵ ἄνεμος, ου, ὁ, wind. ¹⁶ διδασκαλία, ας, ἡ, teaching, doctrine. ¹⁷ κυβεία, ας, ἡ, craftiness, trickery. ¹⁸ πανουργία, ας, ἡ, cleverness, craftiness. Trickery. ¹⁹ μεθοδεία, ας, ἡ, scheming, craftiness. ²⁰ πλάνη, ης, ἡ, wandering, error. ²¹ ἀληθεύω, speak the truth, say. ²² αὐξάνω, cause to grow, increase. ²³ συναρμολογέω, fit together. ²⁴ συμβιβάζω, hold together, instruct. ²⁵ ἀρή, ῆς, ἡ, joint, band. ²⁶ ἐπιχορηγία, ας, ἡ, assistance, provision. ²⁷ ἐνέργεια, ας, ἡ, operative power, working. ²⁸ μέρος, ους, τό, part, portion. ²⁹ αὔξησις, εως, ἡ, growth, increase. ³⁰ μαρτύρομαι, affirm, testify. ³¹ ματαιότης, ητος, ἡ, vanity, emptiness. ³²νοῦς, ὁ, mind, reasoning faculty. ³³ σκοτίζω, darken. ³⁴ διάνοια, ας, ἡ, mind, understanding. ³⁵ ἀπαλλοτριόομαι, alienate, estrange. ³⁶ ἄγνοια, ας, ἡ, ignorance.

Πρὸς Ἐφεσίους 4:19 Byzantine NT

οὖσαν ἐν αὐτοῖς, διὰ τὴν πώρωσιν¹ τῆς καρδίας αὐτῶν: οἴτινες 19 ἀπηλγηκότες² ἑαυτοὺς παρέδωκαν τῆ ἀσελγείᾳ,³ εἰς ἐργασίαν⁴ ἀκαθαρσίας⁵ πάσης ἐν πλεονεξίᾳ. Ὑμεῖς δὲ οὐχ οὕτως² ἐμάθετε 20 τὸν χριστόν, εἴγε³ αὐτὸν ἠκούσατε καὶ ἐν αὐτῷ ἐδιδάχθητε, 21 καθώς ἐστιν ἀλήθεια ἐν τῷ Ἰησοῦ: ἀποθέσθαι¹ ὑμᾶς, κατὰ τὴν 22 προτέραν¹¹ ἀναστροφήν,¹² τὸν παλαιὸν¹³ ἄνθρωπον, τὸν φθειρόμενον¹⁴ κατὰ τὰς ἐπιθυμίας¹⁵ τῆς ἀπάτης:¹6 ἀνανεοῦσθαι¹ 23 δὲ τῷ πνεύματι τοῦ νοὸς¹δ ὑμῶν, καὶ ἐνδύσασθαι¹ τὸν καινὸν² 24 ἄνθρωπον, τὸν κατὰ θεὸν κτισθέντα²¹ ἐν δικαιοσύνη καὶ ὁσιότητι τῆς ἀληθείας.

Διὸ ἀποθέμενοι 10 τὸ ψεῦδος 23 λαλεῖτε ἀλήθειαν ἔκαστος μετὰ τοῦ 25 πλησίον 24 αὐτοῦ: ὅτι ἐσμὲν ἀλλήλων μέλη. 25 Ὁργίζεσθε 26 καὶ μὴ 26 ἁμαρτάνετε: 27 ὁ ἥλιος 28 μὴ ἐπιδυέτω 29 ἐπὶ τῷ παροργισμῷ 30 ὑμῶν: μηδὲ δίδοτε τόπον τῷ διαβόλῳ. 31 Ὁ κλέπτων 32 μηκέτι 33 27 κλεπτέτω: 22 μᾶλλον δὲ κοπιάτω, 34 ἐργαζόμενος 35 τὸ ἀγαθὸν ταῖς χερσίν, ἵνα ἔχη μεταδιδόναι 36 τῷ χρείαν 37 ἔχοντι. Πᾶς λόγος 29

¹πώρωσις, εως, ἡ, hardness, obstinancy. ²ἀπαλγέω, become callous, dead to feeling. ³ἀσέλγεια, ας, ἡ, licentiousness, debauchery. ⁴ ἐργασία, ας, ἡ, profit, business. ⁵ἀκαθαρσία, ας, ἡ, uncleanness, impurity. ⁶πλεονεξία, ας, ἡ, covetousness, avarice. ⁷οὕτως, thus, so. ⁸ μανθάνω, learn, ascertain. ⁹ εἴγε, if indeed, seeing that. ¹⁰ἀποτίθημι, put off, lay aside. ¹¹πρότερον, formerly, before. ¹²ἀναστροφή, ῆς, ἡ, conduct, behavior. ¹³παλαιός, old, ancient. ¹⁴φθείρω, destroy, corrupt. ¹⁵ἐπιθυμία, ας, ἡ, desire, passion. ¹⁶ἀπάτη, ης, ἡ, deceit, deceitfulness. ¹⁷ἀνανεόω, renew, become young again. ¹⁸νοῦς, ὁ, mind, reasoning faculty. ¹⁹ἐνδύω, put on, clothe. ²⁰καινός, new, fresh. ²¹ κτίζω, create, form. ²²ὀσιότης, ητος, ἡ, piety, holiness. ²³ψεῦδος, ους, τό, lie. ²⁴πλησίον, near, neighbor (as a noun). ²⁵ μέλος, ους, τό, member, limb. ²⁶ὀργίζω, irritate, provoke. ²⁷ἀμαρτάνω, sin. ²⁸ ἥλιος, ου, ὁ, sun, sunlight. ²⁹ἐπιδύω, set, go down. ³⁰παροργισμός, οῦ, ὁ, irritation, anger. ³¹ διάβολος, ου, ὁ, slanderer, accuser. ³²κλέπτω, steal. ³³ μηκέτι, no longer. ³⁴κοπιάω, toil, labor. ³⁵ ἐργάζομαι, work, word. ³⁶ μεταδίδωμι, give a share of, share. ³⁷γρεία, ας, ἡ, need, necessity.

Byzantine NT Πρὸς Ἐφεσίους 4:30

σαπρὸς¹ ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν μὴ ἐκπορευέσθω,² ἀλλ' εἴ τις ἀγαθὸς πρὸς οἰκοδομὴν³ τῆς χρείας,⁴ ἵνα δῷ χάριν τοῖς ἀκούουσιν. Καὶ μὴ λυπεῖτε⁵ τὸ πνεῦμα τὸ ἄγιον τοῦ θεοῦ, ἐν ῷ 30 ἐσφραγίσθητε⁶ εἰς ἡμέραν ἀπολυτρώσεως.⊓ Πᾶσα πικρία⁶ καὶ 31 θυμὸς² καὶ ὀργὴ¹⁰ καὶ κραυγὴ¹¹ καὶ βλασφημία¹² ἀρθήτω ἀφ' ὑμῶν, σὺν πάσῃ κακίᾳ:¹³ γίνεσθε δὲ εἰς ἀλλήλους χρηστοί,¹⁴ 32 εὔσπλαγχνοι,¹⁵ χαριζόμενοι¹⁶ ἑαυτοῖς, καθὼς καὶ ὁ θεὸς ἐν χριστῷ ἐχαρίσατο ¹⁶ ἡμῖν.

Γίνεσθε οὖν μιμηταὶ¹² τοῦ θεοῦ, ὡς τέκνα ἀγαπητά: καὶ περιπατεῖτε 5 ἐν ἀγάπη, καθὼς καὶ ὁ χριστὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς, καὶ παρέδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν προσφορὰν¹³ καὶ θυσίαν¹³ τῷ θεῷ εἰς ὀσμὴν²⁰ εὐωδίας.²¹ Πορνεία²² δὲ καὶ πᾶσα ἀκαθαρσία²³ ἢ πλεονεξία²⁴ μηδὲ 3 ὀνομαζέσθω²⁵ ἐν ὑμῖν, καθὼς πρέπει²⁶ ἁγίοις: καὶ αἰσχρότης,²² καὶ 4 μωρολογία,²³ ἢ εὐτραπελία,²9 τὰ οὐκ ἀνήκοντα:³⁰ ἀλλὰ μᾶλλον εὐχαριστία.³¹ Τοῦτο γάρ ἐστε γινώσκοντες, ὅτι πᾶς πόρνος,³² ἢ 5 ἀκάθαρτος,³³ ἢ πλεονέκτης,³⁴ ὅς ἐστιν εἰδωλολάτρης,³⁵ οὐκ ἔχει

¹ σαπρός, rotten, worthless. ² ἐκπορεύομαι, go out, come out. ³ οἰκοδομή, ῆς, ἡ, building, edification. ⁴ χρεία, ας, ἡ, need, necessity. ⁵ λυπέω, grieve, pain. ⁶ σφραγίζω, seal, set a seal upon. ⁷ ἀπολύτρωσις, εως, ἡ, redemption, deliverance. ⁸ πικρία, ας, ἡ, bitterness. ⁹ θυμός, ου, ὁ, wrath, outburst of passion. ¹⁰ ὀργἡ, ῆς, ἡ, wrath, anger. ¹¹ κραυγή, ῆς, ἡ, outcry, crying. ¹² βλασφημία, ας, ἡ, blasphemy, reproach. ¹³ κακία, ας, ἡ, malice, evil. ¹⁴ χρηστός, good, kind. ¹⁵ εὔσπλαγχνος, tender-hearted, merciful. ¹⁶ χαρίζομαι, give freely, forgive. ¹⁷ μιμητής, οῦ, ὁ, imitator. ¹⁸ προσφορά, ᾶς, ἡ, offering, sacrifice. ¹⁹ θυσία, ας, ἡ, sacrifice. ²⁰ ὀσμή, ῆς, ἡ, smell, aroma. ²¹ εὐωδία, ας, ἡ, fragrance, sweet smell. ²² πορνεία, ας, ἡ, fornication, idolatry. ²³ ἀκαθαρσία, ας, ἡ, uncleanness, impurity. ²⁴ πλεονεξία, ας, ἡ, covetousness, avarice. ²⁵ ὀνομάζω, name, give a name to. ²⁶ πρέπω, be clearly seen, be fitting. ²⁷ αἰσχρότης, ητος, ἡ, shamefulness, obscenity. ²⁸ μωρολογία, ας, ἡ, foolish or silly talk. ²⁹ εὐτραπελία, ας, ἡ, coarse jesting, low jesting. ³⁰ ἀνήκω, be fit, be proper. ³¹ εὐχαριστία, ας, ἡ, thanksgiving, thankfulness. ³² πόρνος, ου, ὁ, fornicator, immoral person. ³³ ἀκάθαρτος, unclean, impure. ³⁴ πλεονέκτης, ου, ὁ, covetous or greedy person. ³⁵ εἰδωλολάτρης, ου, ὁ, image worshiper, idolater.

Πρὸς Ἐφεσίους 5:6

κληρονομίαν¹ ἐν τῆ βασιλείᾳ τοῦ χριστοῦ καὶ θεοῦ. Μηδεὶς ὑμᾶς 6 ἀπατάτω² κενοῖς³ λόγοις: διὰ ταῦτα γὰρ ἔρχεται ἡ ὀργὴ⁴ τοῦ θεοῦ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας.⁵ Μὴ οὖν γίνεσθε συμμέτοχοι⁶ 7 αὐτῶν: ἦτε γάρ ποτε⁻ σκότος,⁵ νῦν δὲ φῶς ἐν κυρίῳ: ὡς τέκνα 8 φωτὸς περιπατεῖτε — ὁ γὰρ καρπὸς τοῦ πνεύματος ἐν πάσῃ 9 ἀγαθωσύνηց καὶ δικαιοσύνη καὶ ἀληθείᾳ — δοκιμάζοντες¹⁰ τί 10 ἐστιν εὐάρεστον¹¹ τῷ κυρίῳ: καὶ μὴ συγκοινωνεῖτε¹² τοῖς ἔργοις 11 τοῖς ἀκάρποις¹³ τοῦ σκότους,⁵ μᾶλλον δὲ καὶ ἐλέγχετε:¹⁴ τὰ γὰρ 12 κρυφῆ¹⁵ γινόμενα ὑπ² αὐτῶν αἰσχρόν¹⁶ ἐστιν καὶ λέγειν. Τὰ δὲ 13 πάντα ἐλεγχόμενα¹⁴ ὑπὸ τοῦ φωτὸς φανεροῦται:¹⁻ πᾶν γὰρ τὸ φανερούμενον¹⁻ φῶς ἐστίν. Διὸ λέγει, Ἔγειρε ὁ καθεύδων¹ఠ καὶ 14 ἀνάστα ἐκ τῶν νεκρῶν, καὶ ἐπιφαύσει¹ゥ σοι ὁ χριστός.

Βλέπετε οὖν πῶς ἀκριβῶς² περιπατεῖτε, μὴ ὡς ἄσοφοι,² ἀλλ' ὡς 15 σοφοί,²² ἐξαγοραζόμενοι² τὸν καιρόν, ὅτι αἱ ἡμέραι πονηραί εἰσιν. 16 Διὰ τοῦτο μὴ γίνεσθε ἄφρονες,² ἀλλὰ συνιέντες² τί τὸ θέλημα 17 τοῦ κυρίου. Καὶ μὴ μεθύσκεσθε² οἴνῳ,² ἐν ῷ ἐστὶν ἀσωτία,² 18 ἀλλὰ πληροῦσθε ἐν πνεύματι, λαλοῦντες ἑαυτοῖς ψαλμοῖς² καὶ 19

¹ κληρονομία, ας, ή, inheritance. ² ἀπατάω, deceive, lead into error. ³ κενός, empty, vain. ⁴ ὀργή, ῆς, ἡ, wrath, anger. ⁵ ἀπείθεια, ας, ἡ, disobedience, willful unbelief. ⁶ συμμέτοχος, sharing with, partaking with. ⁷ ποτέ, once, at some time. ⁸ σκότος, ους, τό, darkness. ⁹ ἀγαθωσύνη, ης, ἡ, goodness. ¹⁰ δοκιμάζω, prove, approve. ¹¹ εὐάρεστος, well-pleasing, acceptable. ¹² συγκοινωνέω, have fellowship with, participate. ¹³ ἄκαρπος, unfruitful, barren. ¹⁴ ἐλέγχω, convict, reprove. ¹⁵ κρυφῆ, secretly, in secret. ¹⁶ αἰσχρός, shameful, base. ¹⁷ φανερόω, reveal, manifest. ¹⁸ καθεύδω, sleep. ¹⁹ ἐπιφαύω, shine upon, give light to. ²⁰ ἀκριβῶς, carefully, accurately. ²¹ ἄσοφος, unwise, foolish. ²² σοφός, wise. ²³ ἐξαγοράζω, redeem, make the most of. ²⁴ ἄφρων, foolish, senseless. ²⁵ συνίημι, understand, consider. ²⁶ μεθύσκω, make drunk. ²⁷ οἶνος, ου, ὁ, wine. ²⁸ ἀσωτία, ας, ἡ, dissipation, debauchery. ²⁹ ψαλμός, οῦ, ὁ, song of praise, psalm.

Byzantine NT Πρὸς Ἐφεσίους 5:20

ὕμνοις¹ καὶ ຜόδαῖς² πνευματικαῖς,³ ἄδοντες⁴ καὶ ψάλλοντες⁵ ἐν τῆ καρδία ὑμῶν τῷ κυρίῳ, εὐχαριστοῦντες⁴ πάντοτε⁻ ὑπὲρ πάντων 20 ἐν ὀνόματι τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ τῷ θεῷ καὶ πατρί, 21 ὑποτασσόμενοι⁵ ἀλλήλοις ἐν φόβῳ² χριστοῦ.

Αἱ γυναῖκες, τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν ὑποτάσσεσθε, ὁς τῷ κυρίῳ. Ὁτι 22 ἀνήρ ἐστιν κεφαλὴ τῆς γυναικός, ὡς καὶ ὁ χριστὸς κεφαλὴ τῆς ἐκκλησίας, καὶ αὐτός ἐστιν σωτὴρ ^{10} τοῦ σώματος. Άλλ' ὥσπερ ^{11} 24 ή ἐκκλησία ὑποτάσσεται® τῷ χριστῷ, οὕτως καὶ αἱ γυναῖκες τοῖς ίδίοις ἀνδράσιν ἐν παντί. Οἱ ἄνδρες, ἀγαπᾶτε τὰς γυναῖκας 25 έαυτῶν, καθώς καὶ ὁ χριστὸς ἠγάπησεν τὴν ἐκκλησίαν, καὶ έαυτὸν παρέδωκεν ύπὲρ αὐτῆς: ἵνα αὐτὴν ἁγιάσῃ, $^{^{12}}$ καθαρίσας $^{^{13}}$ 26 τῷ λουτρῷ ^{14} τοῦ ὕδατος ἐν ῥήματι, ἵνα παραστήση ^{15} αὐτὴν 27 έαυτῷ ἔνδοξον ^{16} τὴν ἐκκλησίαν, μὴ ἔχουσαν σ π ῖλον ^{17} ἢ ῥυτίδα ^{18} ἤ τι τῶν τοιούτων, ἀλλ' ἵνα ἧ ἁγία καὶ ἄμωμος. 19 Οὕτως 28 όφείλουσιν $^{^{21}}$ οἱ ἄνδρες ἀγαπᾶν τὰς ἑαυτῶν γυναῖκας ώς τὰ έαυτῶν σώματα. Ὁ ἀγαπῶν τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα, ἑαυτὸν ἀγαπᾳ: 29 οὐδεὶς γάρ ποτε²² τὴν ἑαυτοῦ σάρκα ἐμίσησεν,²³ ἀλλ' ἐκτρέφει²⁴ καὶ θάλπει 25 αὐτήν, καθώς καὶ ὁ κύριος τὴν ἐκκλησίαν: ὅτι μέλη 30

¹ ὅμνος, ου, ὁ, song of praise, hymn. ² ὡδή, ῆς, ἡ, song, ode. ³ πνευματικός, spiritual. ⁴ ἄδω, sing. ⁵ ψάλλω, sing, sing praise. ⁶ εὐχαριστέω, give thanks, thank. ⁷ πάντστε, always, at all times. ⁸ ὑποτάσσω, subject, put in subjection. ⁹ φόβος, ου, ὁ, fear, terror. ¹⁰ σωτήρ, ῆρος, ὁ, savior, deliverer. ¹¹ ὅσπερ, just as, even as. ¹² ἀγιάζω, make holy, consecrate. ¹³ καθαρίζω, cleanse, make clean. ¹⁴ λουτρόν, οῦ, τό, bath, washing. ¹⁵ παρίστημι, be present, stand by. ¹⁶ ἔνδοξος, honored, glorious. ¹⁷ σπίλος, ου, ὁ, spot, stain. ¹⁸ ῥυτίς, ίδος, ἡ, wrinkle, spiritual defect. ¹⁹ ἄμωμος, without blemish, blameless. ²⁰ οὕτως, thus, so. ²¹ ὀφείλω, owe, ought. ²² ποτέ, once, at some time. ²³ μισέω, hate, detest. ²⁴ ἐκτρέφω, nourish, rear. ²⁵ θάλπω, cherish, comfort. ²⁶ μέλος, ους, τό, member, limb.

Πρὸς Ἐφεσίους 5:31 Byzantine NT

ἐσμὲν τοῦ σώματος αὐτοῦ, ἐκ τῆς σαρκὸς αὐτοῦ καὶ ἐκ τῶν ὀστέων¹ αὐτοῦ. ἀντὶ² τούτου καταλείψει³ ἄνθρωπος τὸν πατέρα 31 αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα, καὶ προσκολληθήσεται⁴ πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν. Τὸ μυστήριον 32 τοῦτο μέγα ἐστίν: ἐγὼ δὲ λέγω εἰς χριστὸν καὶ εἰς τὴν ἐκκλησίαν.
Πλὴν⁶ καὶ ὑμεῖς οἱ καθ' ἔνα, ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα οὕτως 33 ἀγαπάτω ὡς ἑαυτόν: ἡ δὲ γυνὴ ἵνα φοβῆται τὸν ἄνδρα.

Τὰ τέκνα, ὑπακούετε τοῖς γονεῦσιν ὑμῶν ἐν κυρίῳ: τοῦτο γάρ 6 ἐστιν δίκαιον. Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα ἥτις ἐστὶν 2 ἐντολὴ πρώτη ἐν ἐπαγγελίᾳ, ἵνα εὖ σοι γένηται, καὶ ἔσῃ 3 μακροχρόνιος ἐπὶ τῆς γῆς. Καὶ οἱ πατέρες, μὴ παροργίζετε τὰ 4 τέκνα ὑμῶν, ἀλλ' ἐκτρέφετε αὐτὰ ἐν παιδείᾳ καὶ νουθεσίᾳ κυρίου.

Οἱ δοῦλοι, ὑπακούετε⁷ τοῖς κυρίοις κατὰ σάρκα, μετὰ φόβου¹⁶ καὶ 5 τρόμου,¹⁷ ἐν ἀπλότητι¹⁸ τῆς καρδίας ὑμῶν, ὡς τῷ χριστῷ: μὴ 6 κατ' ὀφθαλμοδουλείαν¹⁹ ὡς ἀνθρωπάρεσκοι,²⁰ ἀλλ' ὡς δοῦλοι τοῦ χριστοῦ, ποιοῦντες τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ ἐκ ψυχῆς, μετ' εὐνοίας²¹ 7

¹ δστέον, τό, bone. ² ἀντί, instead of, in place of. ³ καταλείπω, leave, leave behind. ⁴προσκολλάω, join closely, cleave to. ⁵ μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ⁶ πλήν, however, but. ⁻ ὑπακούω, obey, listen. ⁶ γονεύς, έως, ό, parent. ⁰ τιμάω, honor, value at a price. ¹⁰ εὕ, well, well done. ¹¹ μακροχρόνιος, long-lived. ¹² παροργίζω, provoke to anger, exasperate. ¹³ ἐκτρέφω, nourish, rear. ¹⁴ παιδεία, ας, ή, training, discipline. ¹⁵ νουθεσία, ας, ή, admonition, instruction. ¹⁶ φόβος, ου, ό, fear, terror. ¹⁻ τρόμος, ου, ό, trembling, quaking. ¹ፄ ἀπλότης, ητος, ή, singleness, hence simplicity. ¹⁰ ὀφθαλμοδουλεία, ας, ή, service rendered only while the master watches. ²⁰ ἀνθρωπάρεσκος, people pleaser. ²¹ εὔνοια, ας, ή, favor, affection.

Byzantine NT Πρὸς Ἐφεσίους 6:8

δουλεύοντες ώς τῷ κυρίῳ καὶ οὐκ ἀνθρώποις: εἰδότες ὅτι ὁ ἐάν τι 8 ἔκαστος ποιήσῃ ἀγαθόν, τοῦτο κομιεῖται παρὰ τοῦ κυρίου, εἴτε δοῦλος, εἴτε ἐλεύθερος. Καὶ οἱ κύριοι, τὰ αὐτὰ ποιεῖτε πρὸς 9 αὐτούς, ἀνιέντες τὴν ἀπειλήν: εἰδότες ὅτι καὶ ὑμῶν αὐτῶν ὁ κύριός ἐστιν ἐν οὐρανοῖς, καὶ προσωποληψία οὐκ ἔστιν παρ' αὐτῷ.

Τὸ λοιπόν, ἀδελφοί μου, ἐνδυναμοῦσθε⁷ ἐν κυρίῳ, καὶ ἐν τῷ κράτει 10 τῆς ἰσχύος αὐτοῦ. Ἐνδύσασθε¹⁰ τὴν πανοπλίαν¹¹ τοῦ θεοῦ, πρὸς 11 τὸ δύνασθαι ὑμᾶς στῆναι πρὸς τὰς μεθοδείας τοῦ διαβόλου. 12 Ὁτι οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἡ πάλη πρὸς αἷμα καὶ σάρκα, ἀλλὰ πρὸς τὰς ἀρχάς, πρὸς τὰς ἐξουσίας, πρὸς τοὺς κοσμοκράτορας τοῦ σκότους τοῦ αἰῶνος τούτου, πρὸς τὰ πνευματικὰ τῆς πονηρίας ἐν τοῖς ἐπουρανίοις. Διὰ τοῦτο ἀναλάβετε τὴν πανοπλίαν 13 τοῦ θεοῦ, ἴνα δυνηθῆτε ἀντιστῆναι ἐν τῆ ἡμέρᾳ τῆ πονηρᾶ, καὶ ἄπαντα κατεργασάμενοι στῆναι. Στῆτε οὖν περιζωσάμενοι 14 τὴν ὀσφὺν ὑμῶν ἐν ἀληθείᾳ, καὶ ἐνδυσάμενοι τὸν θώρακα τῆς δικαιοσύνης, καὶ ὑποδησάμενοι τοὺς πόδας ἐν ἑτοιμασίᾳ 15

¹ δουλεύω, serve, am a slave. ² κομίζω, receive, bring. ³ ἐλεύθερος, free, delivered from obligation. ⁴ ἀνίημι, give up, loosen. ⁵ ἀπειλή, ῆς, ἡ, threat, threatening. ⁶ προσωποληψία, ας, ἡ, partiality, favoritism. ⁷ ἐνδυναμόω, strengthen, empower. ⁸ κράτος, ους, τό, power, dominion. ⁹ ἰσχύς, ὑος, ἡ, strength, power. ¹⁰ ἐνδύω, put on, clothe. ¹¹ πανοπλία, ας, ἡ, full armor, complete armor. ¹² μεθοδεία, ας, ἡ, scheming, craftiness. ¹³ διάβολος, ου, ὁ, slanderer, accuser. ¹⁴ πάλη, ης, ἡ, struggle, fight. ¹⁵ κοσμοκράτωρ, ορος, ὁ, world ruler, ruler of this world. ¹⁶ σκότος, ους, τό, darkness. ¹⁷ πνευματικός, spiritual. ¹⁸ πονηρία, ας, ἡ, iniquity, wickedness. ¹⁹ ἐπουράνιος, heavenly, celestial. ²⁰ ἀναλαμβάνω, take up, raise. ²¹ ἀνθίστημι, resist, oppose. ²² ἄπας, each, every. ²³ κατεργάζομαι, work out, produce. ²⁴ περιζώννυμι, gird, gird round. ²⁵ ὀσφύς, ύος, ἡ, waist, hip. ²⁶ θώραξ, ακος, ὁ, breastplate. ²⁷ ὑποδέω, put on my feet. ²⁸ ἑτοιμασία, ας, ἡ, readiness, preparation.

Πρὸς Ἐφεσίους 6:16

τοῦ εὐαγγελίου τῆς εἰρήνης: ἐπὶ πᾶσιν ἀναλαβόντες¹ τὸν θυρεὸν² 16
τῆς πίστεως, ἐν ὧ δυνήσεσθε πάντα τὰ βέλη³ τοῦ πονηροῦ τὰ
πεπυρωμένα⁴ σβέσαι.⁵ Καὶ τὴν περικεφαλαίαν⁶ τοῦ σωτηρίου⁻ 17
δέξασθαι, καὶ τὴν μάχαιραν⁶ τοῦ πνεύματος, ὅ ἐστιν ῥῆμα θεοῦ: 18
διὰ πάσης προσευχῆςց καὶ δεήσεως¹⁰ προσευχόμενοι ἐν παντὶ καιρῷ ἐν πνεύματι, καὶ εἰς αὐτὸ τοῦτο ἀγρυπνοῦντες¹¹ ἐν πάση προσκαρτερήσει¹² καὶ δεήσει¹⁰ περὶ πάντων τῶν ἁγίων, καὶ ὑπὲρ 19
ἐμοῦ, ἵνα μοι δοθῆ λόγος ἐν ἀνοίξει¹³ τοῦ στόματός μου ἐν παρρησίᾳ¹⁴ γνωρίσαι¹⁵ τὸ μυστήριον¹⁶ τοῦ εὐαγγελίου, ὑπὲρ οδ 20 πρεσβεύω¹² ἐν ἀλύσει,¹⁶ ἵνα ἐν αὐτῷ παρρησιάσωμαι,¹⁰ ὡς δεῖ με λαλῆσαι.

Τνα δὲ εἰδῆτε καὶ ὑμεῖς τὰ κατ' ἐμέ, τί πράσσω, ²⁰ πάντα ὑμῖν 21 γνωρίσει ¹⁵ Τυχικὸς ²¹ ὁ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ πιστὸς διάκονος ²² ἐν κυρίω: ὃν ἔπεμψα πρὸς ὑμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο, ἵνα γνῶτε τὰ περὶ 22 ἡμῶν, καὶ παρακαλέση τὰς καρδίας ὑμῶν.

¹ ἀναλαμβάνω, take up, raise. ² θυρεός, οῦ, ὁ, shield, large shield. ³ βέλος, ους, τό, arrow, missile. ⁴πυρόω, burn, am purified by fire. ⁵ σβέννυμι, quench, extinguish. ⁶περικεφαλαία, ας, ἡ, helmet. ⊓ σωτήριος, saving, bringing salvation. ⁵ μάχαιρα, ης, ἡ, sword. ഊπροσευχή, ῆς, ἡ, prayer, place for prayer. ¹¹ δήσις, εως, ἡ, entreaty, prayer. ¹¹ ἀγρυπνέω, sleepless, watchful. ¹² προσκαρτέρησις, εως, ἡ, perseverance, steadfastness. ¹³ ἄνοιξις, εως, ἡ, opening, act of opening. ¹⁴ παρρησία, ας, ἡ, boldness, confidence. ¹⁵ γνωρίζω, make known, declare. ¹⁶ μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ¹ⁿ πρεσβεύω, be an ambassador, am aged. ¹⁵ ἄλυσις, εως, ἡ, chain. ¹⁰ παρρησιάζομαι, speak freely or boldly, speak freely. ²⁰ πράσσω, do, perform. ²¹ Τυχικός, οῦ, ὁ, Tychicus. ²² διάκονος, ου, ὁ, minister, deacon.

Byzantine NT Πρὸς Ἐφεσίους 6:23

Εἰρήνη τοῖς ἀδελφοῖς καὶ ἀγάπη μετὰ πίστεως ἀπὸ θεοῦ πατρὸς καὶ 23 κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ. Ἡ χάρις μετὰ πάντων τῶν ἀγαπώντων 24 τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν χριστὸν ἐν ἀφθαρσία. Ἰ Ἀμήν.

 $^{^{1}}$ ἀφθαρσία, ας, ή, incorruptibility, immortality.